

En büyük özelliğimiz hızlı toparlanmamız

ISO, Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nu açıkladı. Satışlarda son 13 yılın en yüksek büyümesi elde edilirken, sanayici gelirlerinin yarısını yine finansmana harcadı. Sanayinin ekonominin can simidi olduğuna dikkati çeken ISO Başkanı Erdal Bahçivan, Türkiye ekonomisi için de "Hızlı toparlanıp yüksek hızda büyüyor" yorumunu yaptı

Otomotiv ve çelik ilk 10'a damga vurdu

Kuruluş Üretimden Satışlar (Milyar TL)

1. Tüpraş	51.1
2. Ford Otomotiv	22.6
3. Toyota Otomotiv	17.8
4. Tofaş	15.9
5. Oyak-Renault	15.6
6. Arçelik	12.5
7. İskenderun D.Çelik	10.6
8. Ereğli Demir Çelik	9.9
9. İçdaş Çelik	9.3
10. Hyundai Assan	8.3

Lider yine Tüpraş

TÜRKİYE'NİN 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasına göre, 2017'de sanayinin zirvesinde 51.1 milyar TL'lik üretimden satışları ile yine Tüpraş yer aldı. Ford Otomotiv 22.7 milyar TL'lik üretimden satışlarıyla ikinciliği korurken, üçüncü 2016'ya göre üç basamak yükselen 17.8 milyar TL üretimden satışlarıyla Toyota Otomotiv oldu. Tofaş, 15.9 milyar TL'lik üretimden satışla dördüncü sıraya inerken, Oyak-Renault 15.6 milyar TL ile beşinci sırada yer buldu.

İstanbul Sanayi Odası (ISO) yarım asrı deviren "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2017" araştırmasını açıkladı. ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, araştırma sonuçlarını duyururken, Türkiye ekonomisine ilişkin değerlendirmelerde de bulundu. 2017'ye Türkiye'nin kararsam girdiğini söyleyen Bahçivan, "Fakat Türk ekonomisinin hızlı dönüşümünü anlamak mümkün değil, bir anda kendimizi hızla toplayıp yüksek hızda düzelmeye başaran bir ekonomiyiz. 2-3 doğru ve zamanında verilen ilaçla ekonomiye moral geldi" diye konuştu.

Dinamizmi kaybetmedi

Dünyada uzun süredir devam eden ekonomik ve ticaret durgunluğunun 2017'de sona erdiğine işaret eden Bahçivan, 2017'deki genişleme ve ihracat etkisinin, imalat sanayinin performansına da olumlu yansımalarını kaydetti. Bahçivan, ekonomi ve imalat sanayi için dış pazarların ve dış talebin de çok önemli olduğunu belirterek, "Özellikle vergi indirimleri, teşvikler, ISO olarak fikir ortaklığımızın da olduğu Kredi Garanti Fonu, yine ISO olarak katkıda bulunduğumuz 'Nefes kredis'i' gibi inovatif finansal uygulamalar da ekonomimizin

dinamizmini kaybetmemesini sağladı. Sonrasında da bu büyüme ivmesinin yakalanmasında önemli katkıları oldu" şeklinde konuştu.

Can simidi sanayi

Bahçivan, sanayi sektörünün performansının imalat sanayinin cari fiyatlarla milli gelir içindeki payını da yüzde 17.5'e yükselttiğini aktardı. Yeniden üretim ekonomisine dönüş bağlamında, imalat sanayi sektörünün GSYH içindeki payını artırma uygulamalarının ilk sonuçlarının 2017 yılında alınmaya başlandığına dikkati çeken **Erdal Bahçivan**, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bugün gelinmiş olan yüzde 17.5'lik oran, son 16 yılın en yüksek seviyesi olması itibarıyla gelecek adına umut verici. Ekonomimiz içinde, son yıllarda yaşanan çeşitli iç ve dış ekonomik faktörlerin etkisiyle birçok sektör bazı nedenlerle ivme kaybetti. Sanayimiz aldığı azıcık nefesle, aldığı küçük bir destekle Türkiye'nin bu hassas yıllarında birçok konuda üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmeye başladı. İhracat konusunda da istihdam konusunda da vergi yaratma konusunda da ekonominin can simidi olduğunu gösterdi. İşte biz sanayiciler; bunun için 'Üretimi, sanayiye hiçbir sektörde karşılığın olmayacağı' diyoruz."

13 yılın en yükseği

REEL ekonominin mevcut durumunu ve yaşadığı sorunları ortaya çıkarması bakımından önem taşıyan araştırmaya göre, ISO 500'ün üretimden satışları 2017 yılında yüzde 33.2 artışla 490 milyar TL'den 653 milyar TL'ye çıkarak yüksek bir büyüme performansı gösterdi. Son üç yıldır ISO 500'ün üretimden

satışlarında görülen zayıf büyüme, 2017 yılında yüzde 19'luk oranla yerini reel büyümeye bıraktı.

Satışlardaki artışta iç ve dış talepteki büyümenin yanı sıra ihracat gelirlerinde etkili olan döviz kurlarındaki artış rol oynadı. Gerçekleşen büyüme oranı da ISO 500'de son 13 yılın en

yüksek büyümesi olarak dikkat çekti. ISO 500'ün ihracatı da yüzde 17 büyüyerek 64.5 milyar dolara yükseldi. Türkiye ihracat artışının üzerinde bir performans sergileyen ISO 500, 2017 yılında Türkiye ihracatının yüzde 41.1'ini ve sanayi ihracatının da yüzde 42.8'ini gerçekleştirdi.

Kısa vadeli borçlar arttı

ISO 500'de toplam borçların payı 1 puan daha artarak yüzde 62.9'a yükselirken, öz kaynakların payı yüzde 37.1'e geriledi. Kısa vadeli borçların toplam borçlar içindeki payı da yüzde 37.8'den yüzde 41.9'a yükseldi. **Erdal Bahçivan**, bu artışın en önemli nedenlerinden birisinin Kredi Garanti Fonu'nun şirketlere kısa vadeli kaynak yaratma konusunu olduğunu bildirdi. Bahçivan, faizlerin artması nedeniyle sanayicilerin uzun dönemli kredileri tercih etmediğini de söyledi.

Finansman cenderesi

ISO 500'ün faaliyet kârı oranı sınırlı bir iyileşme ile yüzde 9.6 olurken, toplam faaliyet kârı büyüklüğü 70.6 milyar TL'ye yükseldi. Karlılıkta temel belirleyici olmayı sürdüren finansman giderleri yüzde 21.3 artışla 35.2 milyar TL'ye çıktı. Finansman giderlerinin net satışlara oranı yüzde 5.2'den yüzde 4.8'e gerilese bile sanayici esas faaliyetlerinden kazandığının

yarısını finansman gideri olarak ödemeye devam etti. Sanayinin mevcut mali yapısı içinde faiz ve kur dalgalanmalarını, sanayi sektöründe karlılığı ve sermaye birikimini etkilemeye devam etti. **Erdal Bahçivan**, "Geçen yıl daha uygun mali koşullar yaratma başarısını gösteren sanayiciler, maalesef finansman cenderesinden hâlâ kurtulamadı" dedi.

KDV geri dönüşü olmayan bir yük

SANAYİCİNİN üzerindeki devreden KDV yükü yüzde 20 gibi bir oranda artarak 7.2 milyar TL'ye çıktı. **Erdal Bahçivan**, "Hâlâ daha anlamını çözemediğimiz bir son dakika gelişmesiyle bu madde torba yasadın çıkarıldı ve Türk sanayisi adına yanlış bir adım atıldı. KDV sanayinin üzerinde biriken ve geri dönüşü olmayan bir yük oldu" dedi.

46 YENİ FIRMA

■ Araştırma, ilk kez bu yıl Mayıs ayına yettiği.
■ ISO 500'de kâr eden kuruluş sayısı 392'den 422'ye yükseldi.
■ Faiz, amortisman, vergi öncesi kâr ve zarar eden firma sayısı 488'e çıktı.

■ ISO 500'ün sağladığı istihdam yüzde 1.7 arttı.
■ Bu yıl ISO 500'e 46 tane yeni firma girdi. Bu 46 firmanın 25'i geçen yılki ISO 500 listesinden yükselen şirketler oldu. 21 firma listeye direkt giriş yaptı.